

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 29 Απριλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Ζερβού, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια και Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 24.03.2022 με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 456/28.03.2022 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρία περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία «.....», και το διακριτικό τίτλο «.....» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ... .., οδός, αρ., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά τ... .., όπως νομίμως εκπροσωπείται (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»).

Κατά της εταιρίας «.....» δ.τ. «.....», που εδρεύει στ... .., οδός, αρ. ... όπως νομίμως εκπροσωπείται και της εταιρίας «.....», που εδρεύει στ... .., οδός, αρ., όπως νομίμως εκπροσωπείται, μελών της ένωσης οικονομικών φορέων: «..... - δ.τ. –» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»).

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η με αριθμό πρωτ. 90/2022 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής με θέμα «Έγκριση Πρακτικού 1ου Επιτροπής Διαγωνισμού, ηλεκτρονικής αποσφράγισης – αξιολόγησης και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών, ηλεκτρονικού διαγωνισμού ανάθεσης μελέτης με τίτλο «.....» (εφεξής η «προσβαλλομένη»), κατά το μέρος της που την απέκλεισε και έκανε δεκτή την προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης : 717/2022

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής έχει καταβληθεί το παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 860,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ, ποσού 171.999,81€.

2. Επειδή, η προσβαλλομένη εκδόθηκε στο πλαίσιο της υπ' αρ. πρωτ. /...-...-... Διακήρυξης Ανοικτής Διαδικασίας μέσω ΕΣΗΔΗΣ για την επιλογή αναδόχου για την εκπόνηση μελέτης «.....» με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας- τιμής, σύμφωνα με το αρ. 21 της Διακήρυξης, με εκτιμώμενη αξία σύμβασης χωρίς ΦΠΑ, ποσού 171.999,81€. Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 14.12.2021, έλαβε ΑΔΑΜ, και στο ΕΣΗΔΗΣ, που έλαβε συστημικό α/α

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που ο Δήμος Αμαρουσίου ασκεί ως αναθέτουσα αρχή και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, η δε ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 24.03.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η δε προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στις 17.03.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, β) με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος I του π.δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ασκείται δε μετ' εννόμου συμφέροντος διότι η προσφεύγουσα υπέβαλε την υπ' αρ. 239270 προσφορά, η οποία, σύμφωνα με το πρακτικό το οποίο ενέκρινε η προσβαλλομένη, απερρίφθη, στρέφεται κατά της παρεμβαίνουσας, της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή, επιδιώκει δε την ανάθεση σε αυτήν της σύμβασης, δυνάμει

Αριθμός απόφασης : 717/2022

της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας αυτοτελώς με την άρση του αποκλεισμού της αλλά και σε συνδυασμό με τον αποκλεισμό της παρεμβαίνουσας, άλλως ματαίωσης του διαγωνισμού, σε περίπτωση μη άρσης του αποκλεισμού της.

5. Επειδή στις 28.03.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε διά μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή προς την παρεμβαίνουσα, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 469/2022 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου, η οποία εν συνεχεία τροποποιήθηκε από την υπ' αρ. 792/2022 Πράξη, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής και του αιτήματος αναστολής- χορήγησης προσωρινών μέτρων.

7. Επειδή στις 04.04.2022 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α257/2022 απόφαση της ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ η οποία έκανε δεκτό το αίτημα παροχής προσωρινής προστασίας, διατάσσοντας την αναστολή της διαγωνιστικής διαδικασίας έως την έκδοση οριστικής απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ επί της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής.

8. Επειδή στις 07.04.2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή καθότι η προσφορά της κρίθηκε αποδεκτή και συνέχισε στο επόμενο στάδιο, σύμφωνα με το πρακτικό το οποίο ενέκρινε η προσβαλλομένη, κατά της προσφοράς της δε στρέφεται με την υπό κρίση προσφυγή η προσφεύγουσα. Με την παρέμβαση ζητείται η απόρριψη της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 08.04.2022 τις υπ' αρ. 29319/08.04.2022 απόψεις της, με τις οποίες ζητεί την απόρριψη της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής.

Αριθμός απόφασης : 717/2022

10. Επειδή την 11.04.2022 η προσφεύγουσα κατέθεσε δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της, εντός της οριζόμενης προθεσμίας στο άρ. 365, παρ. 1, τελ. εδάφιο του Ν. 4412/2016.

11. Επειδή με την προσβαλλομένη με θέμα «Έγκριση Πρακτικού 1ου Επιτροπής Διαγωνισμού, ηλεκτρονικής αποσφράγισης – αξιολόγησης και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών, ηλεκτρονικού διαγωνισμού ανάθεσης μελέτης με τίτλο «.....» αποφασίστηκε ομόφωνα η έγκριση του 1ου Πρακτικού «της Επιτροπής Διαγωνισμού ηλεκτρονικής αποσφράγισης – αξιολόγησης και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών, ηλεκτρονικού διαγωνισμού ανάθεσης μελέτης με τίτλο «.....» ώστε να διεξάγει το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού όπως προβλέπεται στη διακήρυξη, ήτοι να προβεί στο άνοιγμα των οικονομικών προσφορών.». Σύμφωνα δε με αυτό η προσφορά της προσφεύγουσας απερρίφθη, διότι «από το υποβληθέν ΕΕΕΣ της εταιρείας ".....", αλλά και τις προσκομισθείσες υπ' αριθ. Πρωτ. Π22.395/41.50.98/ΒΣ και Π22.523/41.50.98/ΒΣ βεβαιώσεις του Φορέα Πιστοποίησης, ο οικονομικός φορέας "....." δεν διαθέτει εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, τα απαιτούμενα, σύμφωνα με το άρθρ. 19.4 της Διακήρυξης, Πιστοποιητικά Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 14001: 2015 και Συστήματος Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας ISO 22301:2019. Οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, μεταξύ των οποίων και η πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής πρέπει να συντρέχουν και κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με το άρθρ. 22 της Διακήρυξης. Ως εκ τούτου, η προσφορά με Α/Α πρέπει να απορριφθεί, καθώς δεν πληρούται το κριτήριο ποιοτικής επιλογής του άρθρ. 19.4 της Διακήρυξης που αφορά τα απαιτούμενα Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. Ειδικότερα ο συμμετέχων Οικονομικός Φορέας με α/α 2, υπέβαλε δύο μόνο εκ των αναφερομένων στο ως άνω άρθρο πρότυπα διασφάλισης ποιότητας ISO, ήτοι το ISO 9001:2015 και το ΕΛΟΤ ISO 50001:2018, ενώ για τα άλλα δύο απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης, ήτοι το ISO 22301:2019 και το ISO 14001:2015, προσκόμισε τις από 05/01/2022 και 07/01/2022 αντίστοιχα βεβαιώσεις φορέα πιστοποίησης ότι είναι σε αναμονή έκδοσης. Από το περιεχόμενο των άνω βεβαιώσεων προκύπτει και αποδεικνύεται ότι ο

Αριθμός απόφασης : 717/2022

ως άνω Οικονομικός φορέας δεν διέθετε κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας το ISO 22301:2019 και το ISO 14001:2015, όπως ρητώς απαιτείται από την οικεία διακήρυξη. Επιπλέον εκ του περιεχομένου των βεβαιώσεων δεν προκύπτει με βεβαιότητα η συμμόρφωση της εταιρείας ως προς τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και τούτο διότι στις ως άνω βεβαιώσεις αναφέρεται απλώς εισήγηση των επιθεωρητών προς τον φορέα πιστοποίησης της έκδοσης των απαιτούμενων πιστοποιητικών, χωρίς αυτό να συνιστά και την με βεβαιότητα έκδοση αυτών. Σε κάθε περίπτωση κρίσιμο είναι ότι κατά την υποβολή της προσφοράς η συμμετέχουσα εταιρεία δεν πληρούσε απαιτούμενο από τη διακήρυξη κριτήριο επιλογής. Περαιτέρω σημειώνεται ότι οι ως άνω προσκομισθείσες βεβαιώσεις δεν συνιστούν καθ οιονδήποτε τρόπο, ούτε μπορούν να θεωρηθούν αποδεικτικά στοιχεία για τυχόν ληφθέντα από την εταιρεία ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας.». Σύμφωνα δε με το ως άνω πρακτικό, η προσφορά της παρεμβαίνουσας κρίθηκε αποδεκτή και έλαβε βαθμολογία 92,60.

12. Επειδή, με τον πρώτο λόγο που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς της, η προσφεύγουσα, παραθέτοντας όρους της Διακήρυξης, υποστηρίζει ότι το ΕΕΕΣ το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξής του ως αναδόχου. Συναφώς, υποστηρίζει ότι ναι μεν δεν απαγορεύεται αποκλεισμός υποψηφίου σε προηγούμενο στάδιο λόγω μη πλήρωσης εκ μέρους των υποψηφίων προϋπόθεσης συμμετοχής ή κριτηρίου επιλογής που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, αλλά επιβάλλεται ο αποκλεισμός να στηρίζεται σε πλήρη απόδειξη της συνδρομής λόγου αποκλεισμού και εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει ασκήσει τη δέσμια αρμοδιότητά της εκ των άρθρων 102 και 103 Ν.4412/2016 να ζητήσει από τον υποψήφιο την αναγκαία

Αριθμός απόφασης : 717/2022

διευκρίνιση ή συμπλήρωση, υπό τους όρους των άρθρων αυτών, στην οποία ο τελευταίος είτε δεν ανταποκρίνεται ή ανταποκρίνεται πλημμελώς. Εν συνεχεία, ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή, παρανόμως προχώρησε στον αποκλεισμό της με την νόμω και ουσία αβάσιμη αιτιολογία ότι από τα επίμαχα αποδεικτικά έγγραφα της πλήρωσης του κριτηρίου του άρθρου 19.4 της Διακήρυξης, τα οποία έτσι κι αλλιώς εκ περισσού προσκόμισε με το φάκελο των Δικαιολογητικών Συμμετοχής ενόψει του ότι σε αυτόν, κατά ρητή πρόβλεψη του άνω άρθρου 20.2 της Διακήρυξης, δεν απαιτείτο να έχει προσκομιστεί ουδέν έτερο του ΕΕΕΣ και της εγγυητικής επιστολής και ότι η κρίση της είναι παράνομη διότι αφενός δεν όφειλε να προσκομίσει ουδέν πιστοποιητικό ποιότητας στην παρούσα φάση της διαδικασίας, αφετέρου εκ μόνης της εκ περισσού προσκόμισης με το φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής δύο βεβαιώσεων του φορέα πιστοποίησης αντί των αντίστοιχων πιστοποιητικών, ουδόλως ιδρύεται λόγος αποκλεισμού, η δε αναθέτουσα αρχή, ακόμα κι αν, ασκώντας αρμοδιότητα πρόωρου ελέγχου στην παρούσα φάση της διαδικασίας, ήτοι προαποδεικτικώς και πάλι η αρμοδιότητά της αυτή δεν αίρει την υποχρέωσή της, προ του τυχόν αποκλεισμού, να προσκαλέσει την προσφεύγουσα να προσκομίσει τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη αποδεικτικά μέσα έναντι των ήδη προσκομισθέντων που απλώς έκρινε ελλιπή. Συναφώς, υποστηρίζει ότι η προεξόφληση όμως εκ μέρους της ότι αυτά τα στοιχεία είναι και τα μόνα που διαθέτει ο υποψήφιος για να αποδείξει την ικανοποίηση του κριτηρίου επιλογής και δη ο αποκλεισμός του άνευ προηγουμένης πρόσκλησής του να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, συνιστά παραβίαση της δέσμιας αρμοδιότητάς της εκ των άρθρων 102 και 103 του Ν. 4412/2016 αφενός να αποκλείσει υποψήφιο μόνο επειδή στο πρόσωπό του συντρέχει λόγος αποκλεισμού και όχι όταν απλώς εικάζει (από ένα τυχαίο δείγμα εγγράφων που έχει στη διάθεσή της) ότι ο υποψήφιος δεν ικανοποιεί το κριτήριο, αφετέρου και προ παντός αποκλεισμού για έλλειψη εγγράφων να προσκαλέσει τον υποψήφιο, πάντοτε υπό τους όρους των εν λόγω άρθρων, να συμπληρώσει ελλείψεις στα δικαιολογητικά του (συμμετοχής ή κατακύρωσης). Επιπλέον, υποστηρίζει ότι διαθέτει και για τις επίμαχες δύο πιστοποιήσεις, ήτοι την Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 14001: 2015 (Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης) ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών, όσο

Αριθμός απόφασης : 717/2022

και την Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας ISO 22301: 2019 για τις οποίες αρχικά είχε υποβάλει μόνο τις ανάλογες βεβαιώσεις, τα αντίστοιχα πιστοποιητικά ISO του χρόνου υποβολής της προσφοράς, τα οποία και επισυνάπτει στην υπό κρίση προσφυγή της. Ακόμη, ισχυρίζεται ότι και για τα συστήματα αυτά διαχείρισης, όπως και για το 50001:2018, τα αντίστοιχα πιστοποιητικά εκδόθηκαν στις 10.1.2022, με διάρκεια ισχύος που καταλαμβάνει το χρόνο υποβολής της προσφοράς (11.1.2022), ήτοι από 10.1.2022 έως 9.1.2025, όμως αυτά τα παρέλαβε την επόμενη ημέρα μεν (και ημεροχρονολογία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών), αλλά μετά την υποβολή της προσφοράς της, γεγονός που δικαιολογεί γιατί δεν προσκόμισε και εκείνα. Βάσει των ανωτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη είναι παράνομη και πρέπει να ακυρωθεί για παραβίαση της διακήρυξης, για υπέρβαση της αρμοδιότητάς της, άλλως για παραβίασή της και για μη νόμιμη αιτιολογία, ήτοι γιατί εμπεριέχει αιτιολογία που, στηριζόμενη σε ελλιπή στοιχεία, δεν επαρκεί για να επιφέρει τη συνέπεια του αποκλεισμού, αφού δυνάμει των αληθών πραγματικών περιστατικών που συντρέχουν στην παρούσα περίπτωση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι διαθέτει όλα τα απαιτούμενα πιστοποιητικά που καλύπτουν την απαίτηση του κριτηρίου 19.4 της διακήρυξης και κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει, παραθέτοντας τα δηλωθέντα στο ΕΕΕΣ της προσφεύγουσας, ότι η τελευταία δήλωσε ότι τόσο το Πιστοποιητικό Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας ISO 22301:2019, όσο και το Πιστοποιητικό Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2015 ήταν υπό έκδοση, ότι, δηλαδή, κατά το χρόνο υποβολής του ΕΕΕΣ του, τα επίμαχα ΕΕΕΣ δεν είχαν ακόμη εκδοθεί. Συναφώς, υποστηρίζει ότι με την προσβαλλομένη αποκλείστηκε ο προσφεύγων οικονομικός φορέας, όχι επειδή, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει, η Επιτροπή Διαγωνισμού ήλεγξε πρόωρα δικαιολογητικά που δεν έπρεπε να ελέγξει, αλλά επειδή δήλωσε στο ΕΕΕΣ του ότι το Πιστοποιητικό Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας ISO 22301:2019 και το Πιστοποιητικό Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2015 ήταν υπό έκδοση, δηλαδή δεν ήταν σε ισχύ και ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορούσε να ζητήσει διευκρινίσεις κατ' εφαρμογή του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, καθώς δεν υπήρχε θέμα προς διευκρίνιση,

Αριθμός απόφασης : 717/2022

τουναντίον, όφειλε, σεβόμενη την αρχή της τυπικότητας, να αποκλείσει την προσφεύγουσα, άνευ ετέρου. Επί των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι αφενός δήλωσε αληθώς κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ ότι δεν είχε στα χέρια της δύο από τα επίμαχα πιστοποιητικά ISO, ευρισκόμενα υπό έκδοση και χορήγηση σε αυτήν μετά από ευδόκιμο έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων έκδοσής τους (γεγονός που πιστοποιείται από τις ήδη προσκομισθείσες βεβαιώσεις του ίδιου φορέα πιστοποίησης και από τα ίδια τα πιστοποιητικά ISO), αφετέρου διαθέτει τα εν λόγω πιστοποιητικά εν ισχύ στο χρόνο υποβολής της προσφοράς. Συναφώς, υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα τεχνηέντως αποσιωπά εντελώς το γεγονός της ύπαρξης των πιστοποιητικών με ημερομηνία έκδοσης προγενέστερη της υποβολής της προσφοράς, με ισχύ που καταλαμβάνει το χρόνο υποβολής της προσφοράς και ότι το ίδιο τεχνηέντως αποφεύγει να ερμηνεύσει το εφαρμοστέο εν προκειμένω άρθρο 102 του Ν. 4412/2016. Ακόμη, υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απέκλεισε την προσφορά της ήδη από την παρούσα φάση της διαδικασίας χωρίς να διακριβώσει αν πράγματι, έστω σε αυτή τη φάση της διαδικασίας, αλλά πράγματι αν συντρέχει ο λόγος αποκλεισμού για τον οποίο την απέκλεισε τελικά. Υποστηρίζει δε ότι η αιτιολογία του αποκλεισμού της ήταν ότι υπέβαλε ορισμένα πιστοποιητικά από τα οποία (και όχι από τις δηλώσεις στο ΕΕΕΣ) προκύπτει ότι δεν ικανοποιεί το σχετικό κριτήριο. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της παραθέτει τους σχετικούς όρους της Διακήρυξης και, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι *«Η πλήρωση των κριτηρίων που τίθενται με το άρθρο 19 της διακήρυξης είναι υποχρεωτική για τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, όπως και η μη συνδρομή στο πρόσωπό τους των τιθέμενων λόγων αποκλεισμού, άλλως η Αναθέτουσα Αρχή έχει δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει τις μη συμμορφούμενες προσφορές, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη τα οριζόμενα στα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν με το ν. 4782/2021 και ισχύουν. Μάλιστα, η Αναθέτουσα Αρχή έχει την υποχρέωση να κρίνει το δικαίωμα συμμετοχής και τους όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής σε τρία στάδια: α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου και γ) κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης οφισγενών μεταβολών, σύμφωνα με το άρθρο 104*

Αριθμός απόφασης : 717/2022

του ν. 4412/2016, αλλά και την παράγραφο 22.Α της σχετικής διακήρυξης. ... Τούτων δοθέντων, καθίσταται σαφές ότι οι οικονομικοί φορείς οφείλουν κατά το στάδιο υποβολής προσφορών να αποδεικνύουν δια του ΕΕΕΣ τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, αλλά και την πλήρωση των καθορισμένων με τη διακήρυξη κριτηρίων επιλογής. Και πράγματι, στο στάδιο αυτό δεν απαιτείται πλέον η υποβολή οποιουδήποτε άλλου δικαιολογητικού ως αποδεικτικού μέσου, καθώς υποχρέωση προς τούτο έχει στη συνέχεια μόνο ο αναδειχθείς προσωρινός ανάδοχος. Στην προκειμένη περίπτωση, ο προσφεύγων οικονομικός φορέας «.....» στην παράγραφο Δ. του μέρους IV. του ΕΕΕΣ με τίτλο: «Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης», απάντησε θετικά στο ερώτημα εάν θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα πιστοποιητικά συμμόρφωσης με τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης. Ωστόσο, στο πεδίο «Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων» δήλωσε ότι όσον αφορά το Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας ISO 22301:2019 και το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2015 τα πιστοποιητικά συμμόρφωσης είναι υπό έκδοση. Μάλιστα, δήλωσε ότι έχει διεξαχθεί επιτυχώς η επιθεώρηση και έχουν εκδοθεί βεβαιώσεις από τον φορέα πιστοποίησης, τις οποίες και προσκόμισε κατά την υποβολή της προσφοράς του. Πράγματι, οι βεβαιώσεις του φορέα πιστοποίησης, καθώς και τα πιστοποιητικά συμμόρφωσης στα λοιπά απαιτούμενα πρότυπα υπεβλήθησαν από τον οικονομικό φορέα εκ περισσού. Όμως, η Αναθέτουσα Αρχή δεν ήταν δυνατό να παραβλέψει όσα ο οικονομικός φορέας δήλωσε στο υποβληθέν ΕΕΕΣ, το οποίο είναι και το έγγραφο με το οποίο προαποδεικνύεται ότι καλύπτονται όλες οι απαιτήσεις της διακήρυξης, ούτε βέβαια και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμα κι αν αυτά υπεβλήθησαν εκ περισσού. Κι αυτό διότι με τη ρητή δήλωση του οικονομικού φορέα στο ΕΕΕΣ ότι δύο εκ των απαιτούμενων από τη διακήρυξη πιστοποιητικών ήταν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του υπό έκδοση και όχι στην κατοχή του, προκύπτει με σαφήνεια ότι αυτός δεν πληρούσε το κριτήριο επιλογής της παραγράφου 19.4. Η αναφορά στις εκδοθείσες βεβαιώσεις, αλλά και η υποβολή τους δεν επηρέασαν την κρίση της Αναθέτουσας Αρχής, παρά μόνο επιβεβαίωσαν όσα ο οικονομικός φορέας δήλωσε στο ΕΕΕΣ. Ότι δηλαδή, οι επιθεωρητές εισηγήθηκαν την έκδοση των

Αριθμός απόφασης : 717/2022

πιστοποιητικών και ότι η εταιρεία βρισκόταν εν αναμονή της έκδοσής τους. Συνεπώς, η ρητή και μόνο δήλωση του προσφεύγοντος ότι τα πιστοποιητικά που όφειλε να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού ήταν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς υπό έκδοση, δεν κατέλειπε στην Αναθέτουσα Αρχή την ευχέρεια ούτε να ζητήσει συμπλήρωση ή αποσαφήνιση κατ' άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016, ούτε φυσικά να κάνει δεκτή την προσφορά του, ενώ προδήλως προέκυπτε η μη πλήρωση ενός εκ των κριτηρίων επιλογής. Και τούτο επειδή δεν ήταν σε θέση η Αναθέτουσα Αρχή να γνωρίζει εάν και πότε θα εκδοθούν τα απαιτούμενα πιστοποιητικά – ως φαίνεται ούτε ο ίδιος ο οικονομικός φορέας το γνώριζε –, ούτε όμως όφειλε να ζητήσει διευκρίνιση επ' αυτού, καθώς κατά τη στιγμή της συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, αυτά δεν βρίσκονταν στην κατοχή του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα και συνεπώς, δεν αποδείχθηκε ότι πληρούσε το επίμαχο κριτήριο επιλογής. Ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί υποχρέωσης της αναθέτουσας αρχής να τον καλέσει σε συμπλήρωση ή διευκρίνιση κατ' άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016, εάν γίνει δεκτός οδηγεί σε μία καταχρηστική ερμηνεία των διατάξεων αυτών. Κι αυτό γιατί μια τέτοια ερμηνεία θα είχε ως συνέπεια να θεωρείται ότι η Αναθέτουσα Αρχή έχει δέσμια αρμοδιότητα να καλέσει τον οικονομικό φορέα σε διευκρίνιση ή συμπλήρωση ακόμα και στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ασάφεια ή έλλειψη, παραγνωρίζοντας έτσι το σκοπό θέσπισης των εν λόγω διατάξεων. Μάλιστα, στην προκειμένη περίπτωση, προκύπτει σαφώς ότι κατά τρόπο τυχαίο εκδόθηκαν τα πιστοποιητικά, τα οποία επικαλείται και ενσωματώνει η εταιρεία «.....» στην κρινόμενη προδικαστική προσφυγή, την ίδια ημέρα με αυτήν της κατάθεσης της προσφοράς, καθώς όπως και η ίδια η προσφεύγουσα συνομολογεί, δεν τα διέθετε κατά το χρόνο υποβολής. Και αυτός είναι και ο λόγος που η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να αποκλείσει τον οικονομικό φορέα από τη διαγωνιστική διαδικασία, καθώς δεν νοείται να γίνει δεκτή η υπό αίρεση πλήρωση ενός κριτηρίου επιλογής, πόσο μάλλον εάν αυτή βασίζεται στην τύχη. Κατόπιν των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.». Ως προς τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι ουδείς ισχυρίστηκε ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε να παραβλέψει ο,τιδήποτε, για να έχει λυσιτέλεια η ανάλογη θέση της αναθέτουσα αρχής και ότι ισχυρίστηκε πως αυτό που αρχικά διέγινωσε ως

Αριθμός απόφασης : 717/2022

προβληματικό δεν αρκεί για να άγει νομίμως σε αποκλεισμό υποψηφίου, αν δεν τεκμηριωθεί η συνδρομή του λόγου αποκλεισμού ύστερα από πρόσκληση του υποψηφίου για συμπληρώσεις. Συναφώς, υποστηρίζει ότι ανεξαρτήτως όμως της γνώσης της, όπως, ιδίως, ανεξαρτήτως των εικασιών της, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποκλείσει υποψήφιο μόνο όταν δεν πληροί κριτήριο επιλογής και όχι όταν απλώς εικάζει ότι δεν το πληροί και «συλλογίζεται» ότι αν του ζητήσει διευκρινίσεις μάλλον δεν θα μπορεί να τις δώσει (με το σκεπτικό ότι αν τις είχε, θα τις είχε υποβάλλει εξ αρχής), διερωτάται δε ποια είναι εκείνη η διάταξη της διακήρυξης ή του νόμου στην οποία εδράζει η αναθέτουσα αρχή τον καινοφανή όσο και αυθαίρετο ισχυρισμό της ότι κατά τη στιγμή της συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, οι οικονομικοί φορείς, όχι μόνο απαιτείται να ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής, αλλά και να έχουν στην κατοχή τους τα σχετικά δικαιολογητικά κατακύρωσης, άλλως είναι αποκλειστέοι, επίσης υποστηρίζει ότι το μόνο κρίσιμο για τον έλεγχο της ικανοποίησης ή μη ενός κριτηρίου στο χρόνο υποβολής της προσφοράς και προφανώς όχι η ημερομηνία έκδοσής του (που μπορεί να είναι και μεταγενέστερη της υποβολής της προσφοράς, βλ. πχ ποινικά μητρώα, αλλά και το ίδιο το πιστοποιητικό ISO 9001:2015 που προσκόμισε, το οποίο εκδόθηκε μεν στην 5.1.2022, αλλά ισχύει από 15.5.2021, όπως βεβαιώνεται στο σώμα του.

13. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε ΕΕΕΣ για καθένα από τα μέλη της στα οποία ορίζεται ότι *«Κοινός Εκπρόσωπος & Συντονιστής της ένωσης των οικονομικών φορέων ορίζεται, Νόμιμος Εκπρόσωπος και Διαχειριστής της εταιρείας- Δ.τ. ".....", με έδρα στ... ..,, τκ, τηλ., Fax:, e-mail:»*, και ότι, ενώ η εκπροσώπηση της πρώτης εταιρίας- μέλους της παρεμβαίνουσας από τον εκ του καταστατικού εκπρόσωπό της,, απορρέει ευθέως από την ιδιότητά του αυτή χωρίς να απαιτείται χορήγηση ειδικής προς αυτόν εξουσιοδότησης από την προς υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς για λογαριασμό της εταιρίας αυτής (εξ ου και δεν χορηγήθηκε τέτοια ειδική εντολή εκπροσώπησης ούτε με το ως άνω Πρακτικό της εν λόγω εταιρείας), η δεύτερη εταιρία- μέλος της ένωσης, όχι μόνο δεν χορήγησε νομοτύπως

Αριθμός απόφασης : 717/2022

εξουσιοδότηση προς τον για υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς και για λογαριασμό της, αλλά, αντιθέτως, ρητώς χορήγησε την σχετική αυτή εξουσιοδότηση σε άλλο πρόσωπο, την κα, η οποία όμως δεν υπογράφει την προσφορά. Συναφώς, υποστηρίζει ότι κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, που παραθέτει στην προσφυγή της, η Τεχνική Προσφορά της παρεμβαίνουσας ένωσης υπογράφεται από μόνο τον, ήτοι τον νόμιμο εκπρόσωπο και διαχειριστή της ο οποίος νομίμως δεσμεύει αυτή υπογράφοντας την τεχνική προσφορά, αλλά όχι και την έτερη εταιρεία, ενόψει του ότι η τελευταία δεν του έχει χορηγήσει την εντολή και εξουσία εκπροσώπησής της για την υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς, ένα εκ των οποίων είναι και το επίμαχο της τεχνικής προσφοράς της ένωσης, παραθέτει δε και σκέψεις της υπ' αρ. 33/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ. Επίσης, υποστηρίζει ότι εν προκειμένω δεν δύναται να τύχει εφαρμογής το άρθρο 7 της διακήρυξης και να ζητηθεί εκ των υστέρων από την παρεμβαίνουσα ένωση η σύνταξη και προσκόμιση ειδικής έγγραφης εξουσιοδότησης από την εταιρεία προς τον για υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς και δη της Τεχνικής Προσφοράς και, ενδεχομένως, και της Οικονομικής Προσφοράς, εφόσον κι αυτή φέρει μόνη την υπογραφή του και ότι, η τυχόν πρόσκληση της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης να προσκομίσει συντάξει και προσκομίσει τώρα πράξη εξουσιοδότησης και του δεύτερου μέλους της για υπογραφή της προσφοράς από τον κοινό εκπρόσωπο προφανώς και συνιστά παραβίαση κάθε έννοιας και αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθώς, όχι μόνο δεν τηρείται η προϋπόθεση η συμπλήρωση να αφορά δεδομένα που υπήρχαν στον χρόνο υποβολής της προσφοράς, αλλά, αντίθετα, αφορά στοιχείο και δεδομένο που αποδεδειγμένα και αντικειμενικά δεν υπήρχε στο χρόνο υποβολής της προσφοράς. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι από την από 04.01.2022 Πρακτικό ΔΣ της εταιρείας «.....» προκύπτει ότι η κα. εξουσιοδοτήθηκε να υπογράφει τα έγγραφα που σχετίζονται αποκλειστικά με την εταιρεία «.....», όπως συνέβη με το ΕΕΕΣ και την από 04.01.2022 Υπεύθυνη Δήλωση περί εμπειρίας των στελεχών της ως άνω εταιρείας και ότι ο κ. ς Βενιέρης ορίστηκε Κοινός Εκπρόσωπος & Συντονιστής της Ένωσης και υπό την ιδιότητά του αυτή υπέγραψε την προσφορά της ένωσης, δηλαδή, υποστηρίζει ότι με την προσφορά της κατέθεσε Πρακτικά ΔΣ αμφότερων των

Αριθμός απόφασης : 717/2022

μελών της ενώσεώς της, με τα οποία όρισε ως Κοινό Εκπρόσωπο & Συντονιστή αυτής τον , η οποία ήταν και η αληθή βούληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αμφοτέρων των εταιριών, ισχυρίζεται δε ότι ούτε ο ορισμός του Κοινού Εκπροσώπου & Συντονιστή της έγινε το πρώτον με τα ΕΕΕΣ, όπως εσφαλμένα αφήνει να εννοηθεί η προσφεύγουσα, καθώς, η απόφαση των ΔΣ των μελών της ένωσης για τον ως άνω ορισμό ελήφθη ταυτόχρονα με την απόφαση για τη συμμετοχή της ένωσης στο διαγωνισμό και συμπεριελήφθη στα έγγραφα της προσφοράς. Επί των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι από την επίμαχη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του μέλους της προκύπτει ό,τι μονοσήμαντα απορρέει από τις σχετικές εξουσιοδοτήσεις του εν λόγω συλλογικού οργάνου διοίκησης προς έκαστο πρόσωπο: ότι δηλαδή το εν λόγω μέλος, όχι μόνο δεν χορήγησε νομοτύπως εξουσιοδότηση προς τον για υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς και για λογαριασμό του, αλλά, αντιθέτως, ρητώς χορήγησε την σχετική αυτή εξουσιοδότηση σε άλλο πρόσωπο, την κα, η οποία όμως δεν υπογράφει την προσφορά, συνεπώς, ισχυρίζεται ότι παραμένει μη αμφισβητούμενο γεγονός ότι η Τεχνική Προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης ένωσης υπογράφεται από μόνο τον, ήτοι τον νόμιμο εκπρόσωπο και διαχειριστή της ο οποίος νομίμως δεσμεύει αυτή υπογράφοντας την τεχνική προσφορά, αλλά όχι και την έτερη εταιρία, ενόψει του ότι η τελευταία δεν του έχει χορηγήσει την εντολή και εξουσία εκπροσώπησής της ειδικά για την υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς, ένα εκ των οποίων είναι και το επίμαχο της τεχνικής προσφοράς της ένωσης. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει ότι *«Η Αναθέτουσα Αρχή δεν έκρινε τη νομιμότητα της εξουσιοδότησης του κοινού εκπροσώπου από τη δήλωση των μελών της ένωσης στα υποβληθέντα ΕΕΕΣ τους, η οποία πράγματι δεν συνιστά από μόνη της εξουσιοδότηση προς εκτέλεση διαδικαστικών πράξεων του διαγωνισμού, όπως η υποβολή της προσφοράς ή η υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς. Η εξουσιοδότηση του να ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος της προσφέρουσας ένωσης κρίθηκε νόμιμη, καθώς δόθηκε με απόφαση των αρμοδίων οργάνων των δύο μελών. Συγκεκριμένα, τόσο στο από 4 Ιανουαρίου 2022 πρακτικό της «.....», όσο και στο από 7 Ιανουαρίου 2022 πρακτικό της εταιρείας “.....” - δ.τ. “.....”, ορίζεται*

Αριθμός απόφασης : 717/2022

νομίμως κοινός εκπρόσωπος & Συντονιστής της ένωσης ο, Νόμιμος Εκπρόσωπος και Διαχειριστής της εταιρείας- Δ.Τ. ".....", για να εκπροσωπεί την ένωση των οικονομικών φορέων έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και των υπολοίπων αρμοδίων Κρατικών Αρχών και Υπηρεσιών σε οτιδήποτε έχει σχέση με την εκπόνηση της μελέτης. Ο ορισμός της ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας «.....» με εξουσιοδότηση υπογραφής όλων των απαιτούμενων για τον εν λόγω διαγωνισμό εγγράφων, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι αφορά και την υπογραφή της μίας και ενιαίας προσφοράς της ένωσης, άλλως δεν θα οριζόταν κοινός εκπρόσωπος της ένωσης, παρά μόνο ένας εκπρόσωπος για κάθε μέλος. Η εξουσιοδότηση αυτή της κα Γιάκα συνάγεται σαφώς ότι αφορά την υπογραφή των εγγράφων που όφειλε να υποβάλει η εταιρεία «.....», ως μεμονωμένος οικονομικός φορέας, όπως το υποβληθέν ΕΕΕΣ και η υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση. Η εξουσιοδότηση, δε, του κου Βενιέρη προς εκπροσώπηση της ένωσης έναντι της Αναθέτουσας Αρχής για οτιδήποτε έχει σχέση με την εκπόνηση της μελέτης, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι δεν περιλαμβάνει την υπογραφή της κοινής προσφοράς της ένωσης, καθώς με την υποβληθείσα προσφορά εκπροσωπείται ενιαία η ένωση έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση της υπό ανάθεση μελέτης. Η προσφορά της ένωσης θα κρινόταν απορριπτέα στην περίπτωση που δεν είχε ορισθεί με απόφαση των αρμοδίων οργάνων κοινός εκπρόσωπος της ένωσης και συνεπώς, θα έπρεπε να υπογραφεί και από τους δύο εκπροσώπους των μελών της. Η περίπτωση αυτή, όμως, δεν συντρέχει στην υπό εξέταση υπόθεση, καθώς, όπως προαναφέρθηκε, νομίμως ορίστηκε ένας κοινός εκπρόσωπος της ένωσης έναντι της Αναθέτουσας Αρχής, χωρίς να επηρεάζεται η εκπροσώπηση κάθε μέλους για ό,τι απαιτείται να υποβληθεί από τα μέλη ξεχωριστά. Συνεπώς, απορριπτέος ως αβάσιμος κρίνεται και ο δεύτερος λόγος της υπό κρίση προσφυγής.». Επί των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της ισχυρίζεται ότι τα αναφερόμενα σε σχέση με την έλλειψη οποιασδήποτε εξουσίας του κοινού εκπροσώπου της παρεμβαίνουσας ένωσης να υπογράψει την προσφορά είναι προφανώς απορριπτέα ως ανεπαρκή να άρουν την ουσιώδη πλημμέλεια και ότι ο ορισμός του κοινού εκπροσώπου της ένωσης και η παροχή εξουσιοδότησης προς ένα φυσικό πρόσωπο για υπογραφή της προσφοράς είναι εκ της διακήρυξης δύο

Αριθμός απόφασης : 717/2022

διακριτές μορφές εξουσιοδότησης και επουδενί ταυτιζόμενες, και τούτο διότι προεχόντως τις διακρίνει η ίδια η διακήρυξη (διάκριση που δεν θα χρειαζόταν αν αρκούσε ο ορισμός κοινού εκπροσώπου), παραθέτοντας εκ νέου σκέψεις της υπ' αρ. 33/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ.

14. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 18 «Άρθρο 18 Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016, «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.».

15. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 96 «Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής - Καταργούμενες διατάξεις» του Ν. 4412/2016, «...7. Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο.».

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», «Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα

Αριθμός απόφασης : 717/2022

έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης».

17. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 3.1 της Διακήρυξης «...Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υποχρεωτικά υπογράφεται σύμφωνα με τα ανωτέρω, είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους, νομίμως εξουσιοδοτημένο...».

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 5 «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης» της Διακήρυξης «α) Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της παρούσας ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22 της παρούσας αποδεικτικά μέσα (δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου) και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης».

19. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 7 «Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» της Διακήρυξης, «Η αναθέτουσα αρχή τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του

Αριθμός απόφασης : 717/2022

οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής παραλαβής υποβολής παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογία και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.».

20. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 19.4 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας» της Διακήρυξης «Ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει τα κάτωθι πρότυπα διασφάλισης ποιότητας ISO: -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2015 ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών. -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 14001: 2015 (Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης) ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας ISO 22301: 2019 (Πρότυπο Συστήματος Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας) η οποία δείχνει ότι η εταιρία διαθέτει τους κατάλληλους μηχανισμούς για να μπορεί να λειτουργήσει επαρκώς, ύστερα από κάποια καταστροφή, όπως σεισμό, φωτιά, hacking, κλοπής αρχείων κ.λπ. ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας ISO 50001:2018 για μελέτη, επίβλεψη και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ηλεκτρομηχανολογικών ή και ενεργειακών έργων. Σε περίπτωση ένωσης, σύμπραξης ή κοινοπραξίας υποψηφίων, αρκεί τα προαναφερόμενα οργανωμένα συστήματα διασφάλισης ποιότητας να καλύπτονται από τα μέλη αθροιστικά.».

21. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 20 «Περιεχόμενο φακέλων προσφοράς» της Διακήρυξης «...20.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ. β) την εγγύηση συμμετοχής, του άρθρου 15 της παρούσας.».

Αριθμός απόφασης : 717/2022

22. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 22 «Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής» της Διακήρυξης «Α. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίζονται στην παρούσα διακήρυξη, κρίνονται α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με το άρθρο 5 (α και β) της παρούσας, γ) κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 8.1 της παρούσας. Β. Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 18 της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 19 της παρούσας. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά από τα κατωτέρω αναφερόμενα, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.... Γ. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 18 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τα άρθρα 19, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των δικαιολογητικών του παρόντος γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5β από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.... 22.2.4 Δικαιολογητικά για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να υποβάλει τα κάτωθι πρότυπα διασφάλισης ποιότητας ISO: -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2015 ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών.-Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 14001: 2015 (Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης) ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος

Αριθμός απόφασης : 717/2022

Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας ISO 22301: 2019 (Πρότυπο Συστήματος Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας) η οποία δείχνει ότι η εταιρία διαθέτει τους κατάλληλους μηχανισμούς για να μπορεί να λειτουργήσει επαρκώς, ύστερα από κάποια καταστροφή, όπως σεισμό, φωτιά, hacking, κλοπής αρχείων κ.λπ. ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας ISO 50001:2018 για μελέτη, επίβλεψη και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ηλεκτρομηχανολογικών ή και ενεργειακών έργων. Σε περίπτωση ένωσης, σύμπραξης ή κοινοπραξίας υποψηφίων, αρκεί τα προαναφερόμενα οργανωμένα συστήματα διασφάλισης ποιότητας να καλύπτονται από τα μέλη αθροιστικά. Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους από ισοδύναμους Οργανισμούς διαπίστευσης, εδρεύοντες και σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνει δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.»

23. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των

Αριθμός απόφασης : 717/2022

διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως δε παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54).

24. Επειδή, ως προς τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 22 της Διακήρυξης, «Α. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίζονται στην παρούσα διακήρυξη, κρίνονται α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με το άρθρο 5 (α και β) της παρούσας, γ) κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 8.1 της παρούσας», κατά δε την υποβολή προσφορών, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το ΕΕΕΣ, ως προκαταρκτική απόδειξη, επιβεβαιώνοντας ότι πληρούν, μεταξύ άλλων, τα οριζόμενα κριτήρια επιλογής του άρ. 19. Τα δε δικαιολογητικά προσκομίζονται σε επόμενο στάδιο, ήτοι από τον προσωρινό ανάδοχο, όπως προβλέπεται στα άρ. 5 και 22 της Διακήρυξης. Σύμφωνα με το άρ. 19.4 της Διακήρυξης, «Ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει τα κάτωθι πρότυπα διασφάλισης ποιότητας ISO: -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2015 ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών. -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 14001: 2015 (Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης) ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος

Αριθμός απόφασης : 717/2022

Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας ISO 22301: 2019 (Πρότυπο Συστήματος Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας) η οποία δείχνει ότι η εταιρία διαθέτει τους κατάλληλους μηχανισμούς για να μπορεί να λειτουργήσει επαρκώς, ύστερα από κάποια καταστροφή, όπως σεισμό, φωτιά, hacking, κλοπής αρχείων κ.λπ. ως προς την εκπόνηση μελετών ή την παροχή συναφών μελετητικών υπηρεσιών -Εν ισχύ Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας ISO 50001:2018 για μελέτη, επίβλεψη και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ηλεκτρομηχανολογικών ή και ενεργειακών έργων. Σε περίπτωση ένωσης, σύμπραξης ή κοινοπραξίας υποψηφίων, αρκεί τα προαναφερόμενα οργανωμένα συστήματα διασφάλισης ποιότητας να καλύπτονται από τα μέλη αθροιστικά.». Η προσφεύγουσα στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της δήλωσε στο οικείο πεδίο: «Ο οικονομικός φορέας πρέπει να παράσχει πληροφορίες μόνον όταν τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας και/ή τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης έχουν ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα στη σχετική προκήρυξη/γνωστοποίηση ή στα έγγραφα τη διαδικασίας σύναψης σύμβασης που αναφέρονται στην προκήρυξη/γνωστοποίηση. Πιστοποιητικά από ανεξάρτητους οργανισμούς σχετικά με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες; Απάντηση: Ναι Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Ναι Διαδικτυακή Διεύθυνση <https://www.tuv-nord.com/gr/> Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων Σύστημα διαχείρισης ποιότητας ISO 9001:2015 – Αριθμός Μητρώου Πιστοποιητικού : 041 18 0079 με ισχύ έως 14-05-2024. Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας ISO 22301:2019 υπό έκδοση (έχει διεξαχθεί επιτυχώς σχετική επιθεώρηση από την και έχει εκδοθεί Βεβαίωση με Αρ. Πρωτ. Π22.395/41.50.98/ΒΣ (05/01/2022). Αρχή ή Φορέας έκδοσης Α.Ε. Πιστοποιητικά από ανεξάρτητους οργανισμούς σχετικά με συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης; Απάντηση:

Αριθμός απόφασης : 717/2022

Ναι Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Ναι Διαδικτυακή Διεύθυνση <https://www.tuv-nord.com/gr/> Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης ISO 50001:2018 – Αριθμός Μητρώου Πιστοποιητικού : 058 22 0001 με ισχύ έως 09-01-2025. Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2015 υπό έκδοση (έχει διεξαχθεί επιτυχώς σχετική επιθεώρηση από την και έχει εκδοθεί Βεβαίωση με Αρ. Πρωτ. Π22. 523/41.50.98/ΒΣ (07/01/2022). Αρχή ή Φορέας έκδοσης» (βλ. αρχείο με τίτλο «1._espd-response-v2_signed.pdf», σελ. 13-14). Συνεπώς, βάσει των δηλωθέντων στο ΕΕΕΣ της, η προσφεύγουσα για τα ISO 22301: 2019 και ISO 14001: 2015 δηλώνει ρητώς ότι βρίσκονται υπό έκδοση και ότι έχει εκδοθεί σχετική βεβαίωση του φορέα πιστοποίησης. Συναφώς, υπέβαλε με την προσφορά της τόσο τα ως άνω πιστοποιητικά, όσο και τις από 05.01.2022 και 07.01.2022 σχετικές βεβαιώσεις (βλ. αρχείο με τίτλο «3.-ISO.pdf»), στις οποίες αναφέρεται ότι «Οι επιθεωρητές διεξήγαγαν σχετική επιθεώρηση πιστοποίησης και αποφάσισαν ομόφωνα να εισηγηθούν στην την έκδοση των Πιστοποιητικών για την εταιρεία Η εταιρεία βρίσκεται εν αναμονή έκδοσης των πιστοποιητικών.» (βλ. αρχείο με τίτλο «3.-ISO.pdf», σελ. 4, 6). Σύμφωνα με την προσβαλλομένη, «Όπως προκύπτει από το υποβληθέν ΕΕΕΣ της εταιρείας ".....", αλλά και τις προσκομισθείσες υπ' αριθ. Πρωτ. Π22.395/41.50.98/ΒΣ και Π22.523/41.50.98/ΒΣ βεβαιώσεις του Φορέα Πιστοποίησης (.....), ο οικονομικός φορέας "....." δεν διαθέτει εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, τα απαιτούμενα, σύμφωνα με το άρθρ. 19.4 της Διακήρυξης, Πιστοποιητικά Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 14001: 2015 και Συστήματος Διαχείρισης Επαγγελματικής Συνέχειας ISO 22301:2019.». Από το συνδυασμό των άρ. 7 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης και του νέου άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρ. 42 του Ν. 4782/2021, προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητεί από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς να υποβάλουν, συμπληρώσουν ή αποσαφηνίσουν πληροφορίες εντός προθεσμίας από την κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα των οποίων είναι αντικειμενικά

Αριθμός απόφασης : 717/2022

εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Σύμφωνα δε με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4782/2021, το άρ. 42 του οποίου τροποποίησε το ως άνω άρ. 102 του Ν. 4412/2016 «*Η τροποποίηση του άρθρου κρίνεται αναγκαία χάριν της ανάπτυξης του ευρύτερου δυνατού υγιούς ανταγωνισμού, της κάμψης της τυπολατρίας και του φορμαλισμού και της διευκόλυνσης της πρόσβασης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις, προς όφελος της επιτυχούς έκβασης των διαγωνιστικών διαδικασιών και της καλύτερης εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος*». Η προσφεύγουσα βασίμως βάλλει κατά της προσβαλλομένης με τον ισχυρισμό ότι δεν όφειλε να προσκομίσει ουδέν πιστοποιητικό ποιότητας στην παρούσα φάση της διαδικασίας καθότι, όπως αναφέρεται τόσο στην προσβαλλομένη, αλλά και όπως η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται και υποστηρίζει στις απόψεις της, κατά το στάδιο υποβολής προσφορών απαιτείται η απόδειξη μέσω του ΕΕΕΣ της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής και δεν απαιτείται η υποβολή οιαδήποτε άλλου δικαιολογητικού αποδεικτικού μέσου καθότι τέτοια υποχρέωση έχει μόνο ο αναδειχθείς προσωρινός ανάδοχος. Το σχετικό κριτήριο επιλογής κρίνεται, σύμφωνα με το άρ. 22 της Διακήρυξης, κατά την υποβολή της προσφοράς με τα δηλωθέντα στο ΕΕΕΣ, ήτοι εν προκειμένω, η σε ισχύ πιστοποίηση συστήματος διαχείρισης ποιότητας ISO 22301: 2019 και ISO 14001: 2015 θα πρέπει να υφίσταται και να ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της προσφεύγουσας. Με την ως άνω δήλωσή της η προσφεύγουσα δεν δήλωσε ότι δεν διαθέτει την εν λόγω πιστοποίηση αλλά ότι αυτή βρίσκεται υπό έκδοση, η δε κρίση της αναθέτουσας αρχής και η συναγωγή τεκμηρίων από τα υποβληθέντα με την προσφορά της έγγραφα, εν προκειμένω των σχετικών κατά τα άνω βεβαιώσεων, ουδόλως δύνανται να οδηγήσουν στον άνευ ετέρου αποκλεισμό της προσφεύγουσας. Τούτο διότι στο ΕΕΕΣ δεν δήλωσε ότι δεν διαθέτει τις σχετικές πιστοποιήσεις, ούτε ότι κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της δεν είναι αυτές σε ισχύ, αλλά ότι αυτές βρίσκονται σε διαδικασία έκδοσης. Δηλαδή, δεν δήλωσε στο ΕΕΕΣ της ότι δεν πληροί το συγκεκριμένο κριτήριο επιλογής, αλλά ότι δεν διαθέτει την έγχαρτη αποτύπωση αυτού, ήτοι της σχετικής πιστοποίησης. Συναφώς, λαμβάνοντας υπόψη ότι με τη διατύπωση του άρ. 102 του Ν. 4412/2016 δεν φαίνεται να δίνεται διακριτική ευχέρεια, αλλά τουναντίον, υποχρέωση της

Αριθμός απόφασης : 717/2022

αναθέτουσας αρχής (*«οι αναθέτουσες αρχές... ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς»*) να ζητεί από τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν, αποσαφηνίσουν και ολοκληρώσουν πληροφορίες, ρητά αναφερόμενων και αυτών που περιλαμβάνονται στο ΕΕΕΣ. Το ως άνω, σε συνδυασμό με το σκοπό θέσπισης της εν λόγω διάταξης, ήτοι, κατά τα ως άνω, μεταξύ άλλων, της κάμψης της τυπολατρίας και του φορμαλισμού, εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή, εφόσον διαπίστωσε ότι *«εκ του περιεχομένου των βεβαιώσεων δεν προκύπτει με βεβαιότητα η συμμόρφωση της εταιρείας ως προς τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας»*, όπως αναφέρεται στην προσβαλλομένη, όφειλε να καλέσει την προσφεύγουσα προς διευκρινίσεις, προκειμένου να διαπιστώσει εάν πράγματι δεν διαθέτει τα εν λόγω πιστοποιητικά, δήλωση στην οποία ωστόσο ουδέποτε προέβη στο ΕΕΕΣ της. Δηλαδή, ναι μεν ορθά η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι κατά το στάδιο υποβολής προσφορών μέσω του ΕΕΕΣ αποδεικνύεται η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, ωστόσο αβάσιμα υποστηρίζει ότι *«με τη ρητή δήλωση του οικονομικού φορέα στο ΕΕΕΣ ότι δύο εκ των απαιτούμενων από τη διακήρυξη πιστοποιητικών ήταν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του υπό έκδοση και όχι στην κατοχή του»* καθώς, βάσει της Διακήρυξης, το κριτήριο επιλογής αναφέρεται ρητά και σαφώς στην *«εν ισχύ πιστοποίηση»*, κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, και όχι στην κατοχή του σχετικού εγγράφου. Εσφαλμένα, συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή εξέλαβε τη ρητή δήλωση της προσφεύγουσας περί της υπό έκδοσης του σχετικού εγγάρτου πιστοποιητικού ως δήλωση μη πλήρωσης του σχετικού κριτηρίου επιλογής καθότι, πέραν των ανωτέρω, ρητά στις σχετικές βεβαιώσεις ο ίδιος ο φορέας πιστοποίησης βεβαίωνε ότι η προσφεύγουσα *«βρίσκεται εν αναμονή έκδοσης των πιστοποιητικών»* (βλ. αρχείο με τίτλο «3.-ISO.pdf», σελ. 4, 6). Πέραν των ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 82 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 ρητά ορίζεται ότι *«Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας*

Αριθμός απόφασης : 717/2022

αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας», δηλαδή η αναθέτουσα αρχή όφειλε, καταρχήν, να καλέσει την προσφεύγουσα προς παροχή διευκρινήσεων και στην ως άνω νόμιμη βάση, για να επιβεβαιώσει εάν τυχόν η μη διάθεση των πιστοποιητικών οφειλόταν σε λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται και επακολούθως να εξετάσει εάν πληρούνταν εν τοις πράγμασι τα απαιτούμενα πρότυπα». Επομένως, σε κάθε περίπτωση, ο πρώτος λόγος της υπό κρίση προσφυγής γίνεται δεκτός ως βάσιμος και η προσβαλλομένη καθίσταται ακυρωτέα, κατά το σκέλος που η αναθέτουσα αρχή δεν κάλεσε για διευκρινίσεις την προσφεύγουσα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 7 της Διακήρυξης και 102 του Ν. 4412/2016 ως προς τα δηλωθέντα στο ΕΕΕΣ της και απέρριψε την προσφορά της άνευ ετέρου. Σημειώνεται δε ότι η ΕΑΔΗΣΥ ουδόλως δύναται να εκφέρει πρωτογενώς κρίση επί αποδεικτικών στοιχείων περί πλήρωσης κριτηρίου επιλογής, ήτοι εν προκειμένω των ως άνω πιστοποιητικών ISO, τα οποία δεν έχουν έρθει σε γνώση της αναθέτουσας αρχής και δεν έχει προηγουμένως κρίνει επ' αυτών.

25. Επειδή, ως προς το δεύτερο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 3.1 της Διακήρυξης, που επαναλαμβάνει τα οριζόμενα στο άρθρο 96 του Ν. 4412/2016, «...*Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υποχρεωτικά υπογράφεται σύμφωνα με τα ανωτέρω, είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους, νομίμως εξουσιοδοτημένο...*». Με την προσφορά της η παρεμβαίνουσα ένωση, όπως τούτο προβλέπεται στο άρθρο 22 Β της Διακήρυξης, υπέβαλε ΕΕΕΣ για τα δύο μέλη της, στα οποία, στο οικείο πεδίο αναφέρεται «*Κατά περίπτωση, επωνυμία της συμμετέχουσας ένωσης: ΕΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ: "..... - Δ.Τ. "..... /"*. Κοινός Εκπρόσωπος & Συντονιστής της ένωσης των οικονομικών φορέων ορίζεται ο, Νόμιμος Εκπρόσωπος και Διαχειριστής της εταιρείας- Δ.Τ. ".....", με έδρα στ... .., ΤΚ, τηλ., Fax:, e-mail:

» (βλ. αρχεία με τίτλο «espd-..... .pdf» και «espd-..... .pdf», σελ. 4/14). Συναφώς, η παρεμβαίνουσα ένωση, με την προσφορά της, υπέβαλε το από 07.01.2022 πρακτικό της εταιρείας, μέλους της ένωσης, στο οποίο, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι «*Α. Εγκρίνεται η συμμετοχή*

Αριθμός απόφασης : 717/2022

του γραφείου στην υποψήφια ένωση οικονομικών φορέων "..... Δ.Τ. "..... /", για την ανάληψη της μελέτης του έργου: ".....", με ημερομηνία λήξης προθεσμίας υποβολής των προσφορών έως 11 Ιανουαρίου 2022. Β. Κοινός Εκπρόσωπος & Συντονιστή της υποψήφιας ένωσης των οικονομικών φορέων ορίζεται ο, Μηχανολόγος Μηχανικός, Νόμιμος Εκπρόσωπος & Διαχειριστής της εταιρείας «.....» με διεύθυνση επικοινωνίας, ΤΚ,, τηλ., fax: & email:, για να εκπροσωπεί την ένωση των οικονομικών φορέων έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και των υπολοίπων αρμοδίων Κρατικών Αρχών και Υπηρεσιών σε οτιδήποτε έχει σχέση με την εκπόνηση της μελέτης.» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΡΑΚΤΙΚΟpdf»). Συναφώς, ως προς το έτερο μέλος της ένωσης, «.....», υπεβλήθη το από 04.01.2022 πρακτικό αυτής, στο οποίο, μεταξύ άλλων, αναφέρεται «Α. Εγκρίνεται η συμμετοχή του γραφείου στην υποψήφια ένωση οικονομικών φορέων "..... - Δ.Τ. ".....", για την ανάληψη της μελέτης του έργου: (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ Α.Π.:1316/11.01.2021 ΑΠΟΦΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II)», με ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 11η Ιανουαρίου 2022. Β. Ορίζουν Νόμιμο Εκπρόσωπο του Οικονομικού Φορέα, στην οποία παρέχουν την εξουσιοδότηση για την υπογραφή όλων των απαιτούμενων για τον εν λόγω διαγωνισμό εγγράφων, την κ., Πολιτικό Μηχανικό, Νόμιμο Εκπρόσωπο & Διαχειριστή της εταιρείας «.....». Γ. Κοινός Εκπρόσωπος & Συντονιστής της υποψήφιας ένωσης των οικονομικών φορέων ορίζεται, Νόμιμος Εκπρόσωπος και Διαχειριστής της εταιρείας- Δ.Τ. ".....", με έδρα στ... .., ΤΚ, τηλ., Fax:, e-mail:, για να εκπροσωπεί την ένωση των οικονομικών φορέων έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και των υπολοίπων αρμοδίων Κρατικών Αρχών και Υπηρεσιών σε οτιδήποτε έχει σχέση με την εκπόνηση της μελέτης.». Βάσει του ως άνω πρακτικού, το μέλος της ένωσης «.....» ρητά όρισε νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρίας αυτής την κ., όσον αφορά την υπογραφή εγγράφων που σχετίζονται αποκλειστικά με αυτήν (ενν. την εταιρία), όπως βασίμως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, δηλαδή του υποβληθέντος από αυτήν ΕΕΕΣ, όπως ορίζεται στο άρ. 22 Β της Διακήρυξης, στο οποίο αναφέρεται ότι «Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το ΕΕΕΣ υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της

Αριθμός απόφασης : 717/2022

ένωσης». Δηλαδή, η κ. ρητά ορίστηκε νόμιμη εκπρόσωπος του μέλους της ένωσης «.....» προκειμένου να υπογράψει τα έγγραφα που αφορούν μόνο την εταιρία αυτή και όχι την ένωση εν γένει. Τούτο δε προκύπτει εξ αντιδιαστολής από τον ορισμό του, δυνάμει του ίδιου ως άνω πρακτικού, ως κοινού εκπροσώπου και συντονιστή της ένωσης των οικονομικών φορέων, με σκοπό να εκπροσωπεί την ένωση ενώπιον της αναθέτουσας αρχής και των υπολοίπων αρμοδίων Κρατικών Αρχών και Υπηρεσιών σε ο,τιδήποτε έχει σχέση με την εκπόνηση της μελέτης. Δηλαδή, αβασίμως η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το μέλος της ένωσης «.....» «δεν χορήγησε νομοτύπως εξουσιοδότηση προς τον για υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς ΚΑΙ για λογαριασμό της» διότι δόθηκε γενική εξουσιοδότηση, βάσει των ως άνω, όπως εκπροσωπεί την ένωση ενώπιον της αναθέτουσας αρχής και των υπολοίπων αρχών, ήτοι η ενέργεια της υπογραφής τυχόν απαιτούμενων εγγράφων, όπως εν προκειμένω, της τεχνικής προσφοράς, την οποία αμφισβητεί η προσφεύγουσα, σαφώς συμπεριλαμβάνεται στη δοθείσα, δυνάμει του ορισμού του ως άνω ως κοινού εκπροσώπου και συντονιστή βάσει του ανωτέρω πρακτικού, εξουσιοδότηση η υπογραφή και της υποβληθείσας προσφοράς για λογαριασμό της ένωσης. Η δε απόφαση ΑΕΠΠ υπ' αρ. 33/2021 που η προσφεύγουσα παραθέτει και επικαλείται αφορά σε διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, καθότι, στην εκεί περίπτωση, αφενός νόμιμος εκπρόσωπος της ένωσης οικονομικών φορέων ορίστηκε το πρώτον με δήλωση στο ΕΕΕΣ, αφετέρου δεν προσκομίστηκε κάποιο σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο με την υποβληθείσα προσφορά. Ωστόσο, εν προκειμένω, ουδόλως ταυτίζονται τα πραγματικά περιστατικά καθότι αφενός με την προσφορά της ένωσης υποβλήθηκαν πρακτικά από αμφότερα τα μέλη, τα οποία ρητώς όρισαν κοινό εκπρόσωπο και συντονιστή τον κ. Βενιέρη, αφετέρου δεν ορίστηκε με τα υποβληθέντα ΕΕΕΣ το πρώτον και μόνο με αυτά ο εν λόγω κοινός εκπρόσωπος και συντονιστής, όπως συνέβη στην περίπτωση της υπ' αρ. 33/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ. Ο δε ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι «Ο ορισμός του κοινού εκπροσώπου της ένωσης και η παροχή εξουσιοδότησης προς ένα φυσικό πρόσωπο για υπογραφή της προσφοράς είναι εκ της διακήρυξης δύο διακριτές μορφές εξουσιοδότησης και επομένως ταυτιζόμενες, και τούτο διότι προεχόντως τις διακρίνει η ίδια η διακήρυξη» απορρίπτεται ως αβάσιμος καθότι από το

Αριθμός απόφασης : 717/2022

συνδυασμό των άρ. 96, παρ. 7 του Ν. 4412/2016 και του άρ. 3.1 της Διακήρυξης απαιτείται η νόμιμη εξουσιοδότηση του ορισθέντος εκπροσώπου της ένωσης οικονομικών φορέων, δεν διακρίνεται δε εάν ο εν λόγω ορισμός πρέπει να είναι ειδικός ή να αφορά γενικότερα στην εκπροσώπηση της ένωσης, όπως εν προκειμένω, έννοια που συμπεριλαμβάνει και την υπογραφή εγγράφων για λογαριασμό της ένωσης. Εξ ετέρου, επισημαίνεται ότι εάν ήθελε υποτεθεί ότι η κ. είχε οριστεί νόμιμη εκπρόσωπος όπως υπογράφει όλα τα έγγραφα που αφορούν στην «.....», συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν και την ένωση οικονομικών φορέων, τούτο θα είχε ρητώς συμπεριληφθεί στη δοθείσα εξουσιοδότηση, άλλως δεν θα είχε οριστεί κοινός εκπρόσωπος και συντονιστής της ένωσης, στον οποίο ρητά δόθηκε η εξουσιοδότηση *«να εκπροσωπεί την ένωση των οικονομικών φορέων έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και των υπολοίπων αρμοδίων Κρατικών Αρχών και Υπηρεσιών σε οτιδήποτε έχει σχέση με την εκπόνηση της μελέτης»*, χωρίς να γίνεται κάποια περαιτέρω διάκριση, άλλως χωρίς να περιλαμβάνεται ειδικότερα σε τι συνίσταται η εν λόγω εκπροσώπηση, συναφώς στο άρ. 96 του Ν. 4412/2016 αλλά και στο άρ. 3.1 της Διακήρυξης, αναφέρεται ότι απαιτείται η προσφορά που υποβάλλεται να είναι υπογεγραμμένη από τον *«νομίμως εξουσιοδοτημένο»* εκπρόσωπο, χωρίς να γίνεται ειδικότερη μνεία περί νόμιμης εξουσιοδότησης ειδικά ως προς την υπογραφή. Όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, η δοθείσα εξουσιοδότηση του *«προς εκπροσώπηση της ένωσης έναντι της Αναθέτουσας Αρχής για οτιδήποτε έχει σχέση με την εκπόνηση της μελέτης, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι δεν περιλαμβάνει την υπογραφή της κοινής προσφοράς της ένωσης, καθώς με την υποβληθείσα προσφορά εκπροσωπείται ενιαία η ένωση έναντι της Αναθέτουσας Αρχής και αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση της υπό ανάθεση μελέτης»*. Επομένως, ο δεύτερος λόγος της υπό κρίση προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής.

26. Επειδή η εισήγηση γίνεται δεκτή.

Αριθμός απόφασης : 717/2022

27. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλομένη, κατά το σκεπτικό.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 29.04.2022 και εκδόθηκε στις 13.05.2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ